

અગત્યનું

ક્રમાંક: મઉમશબ/સંશોધન/2022/97-134

ગુજરાત માધ્યમિક અને

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

સેક્ટર-10 બી, જૂના સચિવાલય પાસે,

ગાંધીનગર. તા. 03/01/2022

પ્રતિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, (તમામ)

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી,

ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- શૈક્ષણિક વર્ષ-2021-22 માટે ધોરણ-12 (વિ.પ્ર/સા.પ્ર)ના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ
મોકલવા બાબત.

સંદર્ભ :- અત્રેની કચેરીનો પત્રક ક્રમાંક: મઉમશબ/સંશોધન/2021/7138-77,
તા. 29/11/2021.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું સરકારશ્રીની મંજૂરી અન્વયે શૈક્ષણિક
વર્ષ-2021-22 માટે ધોરણ-9 થી 12 ની પરીક્ષા પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવામાં આવેલ છે. જે અન્વયે
અત્રેની કચેરી દ્વારા ધોરણ-12 (વિ.પ્ર/સા.પ્ર) ના નીચે દર્શાવેલ વિષયોના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ અને
પ્રકરણદીઠ ગુણભારની વિગતો તજજ્ઞો દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. જે આ સાથે સામેલ છે.
ઉક્ત પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ અને પ્રકરણદીઠ ગુણભાર માત્ર શૈક્ષણિક વર્ષ-2021-22 માટે જ અમલમાં
રહેશે.

ક્રમ	ધોરણ-12 (સા.પ્ર)	વિષય કોડ નં.	ધોરણ-12 (વિ.પ્ર)	વિષય કોડ નં.
1	ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)	(001)	ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)	(001)
2	ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા)	(008)	ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા)	(008)
3	અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)	(006)	અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)	(006)
4	અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા)	(013)	અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા)	(013)
5	હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)	(002)	હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)	(002)
6	હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)	(009)	હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)	(009)
7	સંસ્કૃત	(129)	સંસ્કૃત	(129)

ઉક્ત પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ અને પ્રકરણદીઠ ગુણભારની વિગતો આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક/ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જાણ તથા અમલ સારું મોકલી આપવા માટે વિનંતી છે.

(બી.એન. રાજગોર)

સંયુક્ત નિયામક

ગુજરાત માધ્યમિક અને

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

ગાંધીનગર.

બિડાણા:- ઉપર મુજબ.

નકલ સવિનય રવાના (જાણ સારું) :-

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર.

નકલ રવાના :-

- સચિવશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ સારું)
- નાયબ નિયામકશ્રી, પરીક્ષા (વિ.પ્ર.), ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સારું)
- પરીક્ષા સચિવશ્રી (સા.પ્ર), ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર. (જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સારું)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે ધોરણ-12 : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) (સામાન્ય પ્રવાહ) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	24	27	33	03	13	100
ટકા (%)	24%	27%	33%	03%	13%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	41	49	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	20	21	20
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	08	12
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	06	06	28
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	01	10
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	74	85	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પદ્ધતિ	20
2.	વિભાગ-B ગાંધી	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ	20
5.	વિભાગ-E લેખન સજ્જતા	20
		કુલ
		100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) (સામાન્ય પ્રવાહ) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ-A પદ્ધતિએ પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
1 થી 3	આપેલ બહુ વિકલ્પ ધરાવતા પ્રશ્નોના ઉત્તર સાચો વિકલ્પ શોધી લખવાના રહેશે. કાવ્યના વિષયવસ્તુ અને હાઈએડ્યુક્શન આધારિત પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.	03
4 થી 6	આપેલા પ્રશ્નોના માટ્યા મુજબ હેતુલક્ષી ઉત્તર આપવાના રહેશે. કવિ પરિચય, કાવ્ય કૃતિ સ્વરૂપ, પુસ્તક સંદર્ભને ધ્યાનમાં લેવાનું રહેશે.	03
7 થી 10	આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. કાવ્ય કૃતિના વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખી પૂછવાના રહેશે.	04
11 થી 14	આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (કોઈપણ ત્રણ) કાવ્યના વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખી તેના આધારે પૂછવાનું રહેશે.	06
15	આપેલ પ્રશ્ન નો સવિસ્તાર ઉત્તર લખવાનો રહેશે. એક પ્રશ્ન વિકલ્પમાં આપવો. કાવ્ય કૃતિમાં વિષયવસ્તુની સમીક્ષા થાય એ દાખિએ વિષયવસ્તુના હાઈએને ધ્યાનમાં રાખી પૂછવાના રહેશે.	04

વિભાગ-B ગદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત

16 થી 18	આપેલ બહુ વિકલ્પ ધરાવતા પ્રશ્નોના ઉત્તર સાચો વિકલ્પ શોધી લખવાના રહેશે.	03
19 થી 21	આપેલ પ્રશ્નોના માટ્યા મુજબ હેતુલક્ષી ઉત્તર આપવાના રહેશે. લેખક પરિચય, ગદ્ય સ્વરૂપ, કૃતિ, પુસ્તક અને સંદર્ભને ધ્યાનમાં લેવાનું રહેશે.	03
22 થી 25	આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. ગદ્ય કૃતિના વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખી પૂછવાનું રહેશે.	04
26 થી 29	આપેલ પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (કોઈપણ ત્રણ) ગદ્યકૃતિના વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખી તેના આધારે પૂછવાનું રહેશે.	06
30	આપેલ પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખવાનો રહેશે. એક પ્રશ્ન વિકલ્પમાં આપવો. ગદ્યકૃતિના વિષયવસ્તુને ધ્યાનમાં રાખી તેની સમીક્ષા થાય એ દાખિએ વિષયવસ્તુના હાઈએને ધ્યાનમાં રાખી પૂછવાના રહેશે.	04

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

પ્રશ્ન ક્રમ	(વિભાગ-C : વ્યાકરણ)	ગુણ
31 થી 35	<p>નીચે આપેલ શબ્દોને સમાન અર્થરૂપે સામ-સામે જોડીને (ત્રણેય શબ્દો) લખવાના રહેશે. (કોઈપણ 04) (દરેક પ્રશ્નનો 1/2 ગુણ રહેશે)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની ગદ્ય-પદ્ય કૃતિઓમાંથી પુટિંગ, સ્ત્રીલિંગ, નપુંસકલિંગ તત્ત્વમ, તદ્દ્ભવ જેવા વિવિધ પ્રકારના અનેકાર્થી શબ્દો પસંદ કરી મૂકવાના રહેશે. 	02
36 થી 40	<p>નીચે આપેલ વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખી, વાક્યનો અર્થ બદલાય નહીં તે રીતે ફરીથી વાક્ય લખવાના રહેશે. (કોઈપણ 04) (દરેક પ્રશ્નનો 1/2 ગુણ રહેશે)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની ગદ્ય-પદ્ય કૃતિઓમાંથી પુટિંગ, સ્ત્રીલિંગ, નપુંસકલિંગ તત્ત્વમ, તદ્દ્ભવ તેમજ પૂર્વ પ્રત્યય દ્વારા થતાં વિરોધી શબ્દો તેના અર્થ સંદર્ભો મળી રહે તે રીતે શોધી પાઠ્યપુસ્તકનાં જવાક્યોનો ઉપયોગ કરી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે. 	02
41 થી 45	<p>નીચે આપેલ શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખવાનો રહેશે. (કોઈપણ 04) (દરેક પ્રશ્નનો 1/2 ગુણ રહેશે)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની પદ્ય-ગદ્ય કૃતિઓમાંથી વિષયવસ્તુના અર્થો, સંદર્ભો તેનું નાવીન્ય, સંવેદના પ્રગટ કરતા વિવિધ પ્રકારના શબ્દો શોધીને મૂકવાના રહેશે. 	02
46 થી 47	<p>નીચે આપેલ તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ માન્ય ભાષાના અર્થો વિચારીને લખવાના રહેશે. (દરેક પ્રશ્નનો 1/2 ગુણ રહેશે.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની પદ્ય-ગદ્ય કૃતિઓમાંથી લોકબોલી અને વ્યવહારમાં વપરાતાં જનપદી, તળલોક જીવનના ગામઠી, પ્રાદેશિક, દેશ્ય શબ્દોના માન્ય ભાષાના શિષ્ટ અર્થ લખવાના રહેશે. 	01
48 થી 50	<p>નીચે આપેલ શબ્દોની જોડણી સુધારી સાચી જોડણી લખવાની રહેશે. (કોઈપણ 02) (દરેક પ્રશ્નનો 1/2 ગુણ રહેશે.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની પદ્ય-ગદ્ય કૃતિઓ આધારિત જોડણીના નિયમોને પ્રગટ કરતા અથવા શબ્દો પસંદ કરવાના રહેશે. 	01
51 થી 57	<p>નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌસમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે લખવાના રહેશે.</p> <p>(કોઈપણ 06) (દરેકનો 1/2 ગુણ રહેશે..)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધી લખવાનું રહેશે. ● વાક્યની ખાલી જગ્યામાં પાઠ્યપુસ્તક આધારિત વિશેષણ લખવાનું રહેશે. ● વાક્યમાંથી નિપાત શોધી લખવાનો રહેશે. ● વાક્યની ખાલી જગ્યામાં પાઠ્યપુસ્તક આધારિત નિપાત લખવાનો રહેશે. ● વાક્યમાંથી કૂદંત શોધી લખવાનું રહેશે. ● વાક્યની ખાલી જગ્યામાં પાઠ્યપુસ્તક આધારિત કૂદંત લખવાનું રહેશે. ● આપેલ વાક્યનો કૂદંત પ્રકાર વિચારીને લખવાનો રહેશે. <p>(પાઠ્યપુસ્તકનાં વાક્યોનો જ ઉપયોગ તેમજ વાક્ય ફરીથી ઉત્તરમાં લખવાના રહેશે.)</p>	03

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

58 થી 60	<p>નીચેના રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ આપી તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરવાનો રહેશે.</p> <p>(દરેક રૂઢિપ્રયોગનો 01 ગુણ રહેશે) (કોઈપણ 02)</p> <p>(અર્થનો 1/2 ગુણ અને વાક્યનો 1/2 ગુણ રહેશે.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની ગદ્ય-પદ્ય કૃતિઓમાંથી રૂઢિપ્રયોગો પસંદ કરી પૂછવાના રહેશે. 	02
61 થી 64	<p>નીચે આપેલ વાક્યમાં કૌંસમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે માંગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો.</p> <p>(કોઈપણ ત્રણ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● આપેલ વાક્ય લેખનરૂઢિની દર્શાએ સુધારી લખવાનું રહેશે. ● આપેલ વાક્યમાં ભાષાશુદ્ધિ, વિરામચિહ્ન વગેરે સુધારવાના રહેશે. ● આપેલ વાક્યમાં પદ્દક્રમ અને પદસંવાદ રૂપે સુધારી લખવાનું રહેશે. ● આપેલ વાક્યમાં ખોટો પ્રત્યય વપરાયો છે ત્યાં પ્રત્યય સુધારી વાક્ય ફરીથી લખવાનું રહેશે. <p>(લેખનરૂઢિ, ભાષાશુદ્ધિ, પદ્દક્રમ, પદસંવાદ અને પ્રત્યય સુધારાના વાક્યો પાઠ્યપુસ્તકમાંથી જ લેવાના રહેશે.)</p>	03
65 થી 67	<p>નીચે આપેલ સંયુક્ત-સંકુલ વાક્યોને સાદાં વાક્યોમાં ફેરવી ફરીથી લખવાના રહેશે.</p> <p>(કોઈપણ 02) (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તક આધારિત ગદ્ય કૃતિઓ તેમજ પદ્ય કૃતિઓમાંથી મૌલિક વાક્યો બનાવી પ્રશ્નરૂપે પૂછી શકાશે. 	02
68 થી 70	<p>નીચે આપેલ સાદાં વાક્યોને સંયુક્ત-સંકુલ વાક્યોમાં ફેરવી ફરીથી લખવાના રહેશે.</p> <p>(કોઈપણ 02) (દરેક પ્રશ્નનો 01 ગુણ રહેશે.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકની આધારિત ગદ્ય કૃતિઓ તેમજ પદ્ય કૃતિઓમાંથી મૌલિક વાક્યો બનાવી પ્રશ્નરૂપે પૂછી શકાશે. 	02
(વિભાગ- D : અર્થગ્રહણ)		
71 થી 75	<p>નીચે આપેલ પાઠ્યેતર પદ્યના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના એક બે વાક્યમાં સમજ વિચારીને ઉત્તર લખવાના રહેશે. (દરેક પ્રશ્નનો 01 ગુણ રહેશે)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકમાં વર્તમાન સમયમાં અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ ન હોય તેવી અપઠિત કોઈપણ ઊર્ભિભાવને પ્રગટ કરતી, જીવન સંદેશ વ્યક્ત કરતી કાવ્ય રચના પૂછવાની રહેશે. ● જેમાંથી પાંચ જ પ્રશ્ન પૂછવાના રહેશે. 	05
76 થી 80	<p>નીચે આપેલ પાઠ્યેતર ગદ્યના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યોમાં લખવાના રહેશે. (દરેક પ્રશ્નનો 01 ગુણ રહેશે.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકમાં વર્તમાન સમયમાં અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ ન હોય તેવી અપઠિત કોઈપણ સાહિત્ય, ચિત્રન, ધર્મ, સંસ્કૃતિ, સભ્યતા, શિક્ષણ, પ્રેરણાત્મક બાબતો જેવા કોઈ એક વિષય પર સિટેરથી અંશી શબ્દોમાં ગદ્યખંડ પૂછવાનો રહેશે. જેમાંથી પાંચ જ પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે. 	05

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

81	<p>નીચે આપેલ પાઠ્યેતર ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંકેપ કરી તેને ઉચ્ચિત યોગ્ય બંધબેસતું શીર્ષક આપવાનું રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તકમાં વર્તમાન સમયમાં અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ ન હોય તેવી અપાઠિત કોઈપણ સાહિત્ય, ચિંતન, ધર્મ, સંસ્કૃતિ, સભ્યતા, શિક્ષણ, પ્રેરણાત્મક બાબતો જેવા કોઈ એક વિષય પર સિતેરથી અંશી શબ્દોમાં ગદ્યખંડ પૂછવાનો રહેશે. 	05
82	<p>નીચે આપેલ ગદ્યખંડને કાળકથન રીતિ પ્રમાણે વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી ફરીથી લખવાનો રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● પાઠ્યપુસ્તક આધારિત ગદ્યકૃતિઓ જે (સ્વ. અધ્યયન સિવાયની) અભ્યાસમાં છે. તેમાંથી જ ગદ્ય લેવાનો છે. જેમાં પાત્રનું મનોમંથન, વિચાર સંકલનના જેવી બાબતો ધ્યાનમાં લેવાની છે. 	05
(વિભાગ- E : લેખન સંજ્ઞતા)		
83	<p>નીચે આપેલ પ્રક્રિયામાં દર્શાવેલ વિષય પ્રમાણે એક સો શબ્દોમાં માંયા મુજબ અરજી લખવાની રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● અરજીમાં વ્યક્તિગત નામ, સરનામું, ફોન નંબર વગેરે દર્શાવવાના નથી પરંતુ તારીખ અનિવાર્ય દર્શાવવાની રહેશે. ● તા.ક...../બિડાશ/જોડાણ વગેરે યથોચિત દર્શાવવાના રહેશે. 	05
84	<p>નીચે આપેલ પાઠ્યેતર ગદ્યખંડનું વાદાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરવાનું રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● વર્તમાન સમયમાં ક્યાંય અભ્યાસમાં ન હોય તેવા, સામાન્ય ચર્ચા કરી દાખલા, દલીલ, તાર્કિક બાબતો પ્રગટ કરી શકાય તેવો ગદ્યખંડ પૂછવાનો રહેશે. <p style="text-align: center;">અથવા</p> <ul style="list-style-type: none"> ● નીચે આપેલ શબ્દયાદીનો ઉપયોગ કરીને સિતેરથી અંશી શબ્દોમાં ભાવાત્મક ગદ્ય લખવાનો રહેશે. ● ભાવાત્મક ગદ્ય પાઠ્યેતર વર્તમાન સમયમાં ક્યાંય અભ્યાસમાં ન હોય તેવા કોઈપણ આનુષ્ઠાંગિક વિષયનો પૂછી શકાશે. 	05
85	<p>નીચે આપેલ કોઈપણ એક વિષય પર આશારે 250 શબ્દોમાં મૌલિક નિબંધ લખવાનો રહેશે. (ત્રણ વિકલ્પ આપવાના રહેશે)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● નિબંધ પાઠ્યપુસ્તકને આનુષ્ઠાંગિક વર્તમાન પ્રવાહો, સમસ્યાઓ, કલ્યાણ આધારિત, પ્રકૃતિ, ચિંતન વગેરે જેવા કોઈપણ વિષયને પૂછી શકાશે. ● નિબંધમાં મૌલિકતા, ભાષાશુદ્ધિ, લેખન કૌશલ્ય વગેરેને ધ્યાનમાં લેવાનાં રહેશે. 	10

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) (સામાન્ય પ્રવાહ) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિચ્છ્ય

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિચ્છ્ય વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચીનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	21	19	20	15	25	100
ટકા %	21 %	19 %	20 %	15 %	25 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	30	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	24	24	24
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	04	06	08
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	06	06	28
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	01	10
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	65	67	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પદ્ધતિ વિભાગ	20
2.	વિભાગ-B ગદ્ય વિભાગ	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ / લેખન	20
5.	વિભાગ-E લેખન સરળતા	20
	કુલ	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ- A (પદ્ધતિભૂત)	20
1 થી 5	નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.	05
6 થી 9	નીચે આપેલાં જોડકાંને સાચી રીતે જોડો.	04
10 થી 12	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.	03
13 થી 15	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણા-ચાર વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ 02)	04
16 અથવા 16	સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (ગમે તે 01)	04
	વિભાગ- B (ગદ્ય આધારિત)	20
17 થી 20	નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.	04
21 થી 24	નીચે આપેલાં જોડકાંને સાચી રીતે જોડો.	04
25 થી 28	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.	04
29 થી 31	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણા-ચાર વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ 02)	04
32 અથવા 32	સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (ગમે તે 01)	04
	વિભાગ- C (વ્યાકરણ આધારિત)	20
33 થી 35	પ્રત્યું અને નામયોગી ઓળખાવો.	03
36 થી 37	વિરામ ચિહ્નનો ઉપયોગ	02
38 થી 39	સંયોજકનો ઉપયોગ	02
40 થી 42	વાક્ય ઓળખાવો	03
43 થી 44	પદક્રમ અને પદસંવાદ	02
45	રૂઢિપ્રયોગ	01
46	સામાસિક શબ્દ	01
47	સમાનાર્થી શબ્દો	01
48	વિરોધી શબ્દ ઓળખો	01
49	શુદ્ધ-અશુદ્ધ વાક્ય રચના	01
50 થી 51	જોડણી	02
52	કહેવત	01

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	વિભાગ-D (અર્થગ્રહણ/લેખન સંજ્ઞતા)	20
53 થી 57	પદ્ધાર્થગ્રહણ (આપેલ કાવ્ય વાંચી 05 (પાંચ) પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.) પ્રત્યેક ઉત્તર દીઠ 1 (એક) ગુણ રહેશે.	05
58 થી 62	ગદ્ધાર્થગ્રહણ (આપેલ પરિચ્છેદ વાંચી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે. પ્રત્યેકનો 1 (એક) ગુણ રહેશે.	05
63	સંક્ષેપીકરણ (આપેલ અંગ્રેજી ગદ્ધાંડ વાંચી તેનો ગુજરાતીમાં 1/3 ભાગમાં સંક્ષેપ કરવાનો રહેશે. શીર્ષક આપવું.)	05
64	મુદ્રા પરથી વાર્તા (આપેલ મુદ્રાઓને આધારે 100 (સો) શબ્દોમાં વાર્તા લખી શીર્ષક આપવું.)	05
વિભાગ-E (લેખન સંજ્ઞતા)		20
65 અથવા 65	વિચાર વિસ્તાર (આપેલ પંક્તિઓનો આશરે 100 (સો) શબ્દોમાં વિચાર વિસ્તાર લખવાનો રહેશે. (અથવામાં કોઈપણ અવતરણ આપવાનું રહેશે. જેનો વિસ્તાર કરવાનો રહેશે.)	05
66	અહેવાલ લેખન (આપેલ વિષય પર આશરે 100 શબ્દોમાં અહેવાલ લેખન કરવાનું રહેશે.)	05
67	નિબંધ લેખન (આપેલ નિબંધોમાંથી મુદ્રા પર આધારિત કોઈપણ એક નિબંધ લખવાનો રહેશે. ત્રણ નિબંધ આપવાના રહેશે.)	10

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

For the Year 2021-22

Annual Examination

Subject : English (First Language) 006 (General Stream)

Standard : 12

સમય : 3 કલાક

Paper Style

કુલ ગુણ : 100

નોંધ: આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી મશ્વર્પત્રાની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

Weightage as per Objectives

Objective	Knowledge	Under - standing	Application	Higher order thinking skill		Total
				Synthesis and Analysis	Interpretation and Evaluation	
Marks	17	24	24	17	18	100
Percentage	17 %	24 %	24 %	17 %	18 %	100 %

Weightage as per type of Questions

No.	Type of Question	No. of Questions with options	No. of Questions without options	Marks
1.	Objective Type (O)	37	37	30
2.	Very Short Answer Type (VSA)	14	14	14
3.	Short Answer Type (SA-I)	06	04	08
4.	Short Answer Type (SA-II)	06	04	13
5.	Long Answers Type (LA)	06	06	35
	Total	69	65	100

Weightage as per Skills

No.	Section Name	Marks
1.	Reading Skill	08
2.	Writing Skill	23
3.	Grammar	29
4.	Literature Comprehension	40
	Total	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

For the Year 2021-22

Annual Examination

Subject : English (First Language) 006 (General Stream)

Standard : 12

Time : 3 Hrs.

Paper Style

Total Marks: 100

Section - A (Prose- Flamingo)

• Comprehension Passage (MCQs) Que. 1 to 5	05 marks
• Fill in the blanks (Vocabulary)(Objective) Que. 6 to 15	05 marks
• Prose Textual Question (Three out of five) Que. 16 to 20	09 marks

Section - B (Poetry- Flamingo and Supplementary - Vistas)

• Comprehension of Stanza (VSA) (Que. 21 to 24)	04 marks
• Figures of Speech (MCQs) (Que. 25 to 28)	04 marks
• Poetry Textual Question (Four out of six) (Que. 29 to 34)	08 marks
• Supplementary Comprehension Passage (VSA) (Que. 35 to 36)	02 marks
• Supplementary Comprehension Passage (VSA) (Que. 37 to 39)	03 marks

Section - C (Grammar)

• Rectification of Errors (Objective) (Que. 40 to 43)	04 marks
• Punctuations (Objective) (Que. 44 to 47)	02 marks
• Idioms and Phrases (Objective) (Que. 48 to 51)	04 marks
• Direct- Indirect Speech (Paragraph) (Que. 52)	04 marks
• Do as Directed (MCQs) (Que. 53 to 58)	06 marks

Section-D (Reading / Writing)

• Prose OR Poetry Comprehension (Unseen) (VSA) (Que. 59 to 63)	05 marks
• Advertisement. (Que. 64)	05 marks
• Data Interpretation or Note making. (Que. 65)	05 marks
• Email Writing (Formal OR Informal) (Que. 66)	05 marks

Section - E (Writing)

• Report Writing OR Article Writing. (Que. 67)	05 marks
• Job Application. (Que. 68)	07 marks
• Essay OR Speech Writing. (Que. 69)	08 marks

Note:

1. MCQ: Multiple Choice Question
2. VSA : Very Short Answer

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-12 અંગેજ (દ્વિતીય ભાષા) (013) (સામાન્ય પ્રવાહ)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાર્ડ/ઉકેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	09	28	23	36	04	100
ટકા %	09 %	28 %	23 %	36 %	04 %	100 %

પ્રશ્નાનું પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનું પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	30
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA)	31	35
3.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	06	27
4.	નિબંધપ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
		કુલ	68
			100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણભાર
1	Reading Comprehension	
	• Main Textbook	28
	• Supplementary Reading	13
	• Unseen Reading	10
2	Function / Grammar	26
3	Writing	23
		Total
		100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
ધોરણ-12 અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (013) (સામાન્ય પ્રવાહ)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 100

SECTION	No.	TOPIC	MARKS
A (18 MARKS)	1	CONTENT BASED QUESTIONS (MAIN TEXTBOOK-PROSE) INFERENCE TYPE TRUE/FALSE) (Que. 1 to 4)	4
	2	USE OF VOCABULARY (SUPPLEMENTARY READER) (Que. 5 to 7)	3
	3	IDENTIFICATION OF FUNCTIONS (Que. 8 to 10)	3
	4	RESPOND TO THE CLUES (FUNCTION BASED) (MCQ) (Que. 11 to 14)	4
	5	RECOGNIZING APPROPRIATE QUESTIONS (MCQ) (Que. 15 to 18)	4
B (18 MARKS)	6	READING COMPREHENSION (MAIN TEXTBOOK -PROSE) QUESTIONS BASED ON UNDERSTANDING (Que. 19 to 30)	12
	7	SHORT NOTE (GUIDED - MAIN TEXTBOOK -PROSE) (Que. 31) (1 SHORT NOTE OUT OF 2)	3
	8	RECOGNITION OF VOCABULARY (MAIN TEXTBOOK -PROSE) (Que. 32 to 34)	3
C (21 MARKS)	9	READING COMPREHENSION (SUPPLEMENTARY READER)(Que. 35 to 39)	5
	10	SUMMARY WRITING (SUPPLEMENTARY READER) (Que. 40)	5
	11	READING COMPREHENSION (CURRENT NEWSPAPER) (Que. 41 to 45)	5
	12	READING COMPREHENSION (MAIN TEXTBOOK - POEM) (Que. 46 to 51)	6
D (19 MARKS)	13	TRANSFORMATION (Que. 52 to 53) (Contextual passages for change in tense and voice)	4
	14	REPORTED SPEECH (Que. 54)	3
	15	COMPLETE THE SENTENCES (FUNCTION BASED)(MCQ) (Que. 55 to 59)	5
	16	SYNTHESIS (Que. 60)	3
	17	EDITING (Que. 61 to 64)	4
E (24 MARKS)	18	INFORMATION TRANSFER (Que. 65)	5
	19	PARAGRAPH WRITING (GUIDED) (1 PARAGRAPH OUT OF 3) (Que. 66)	8
	20	SPEECH WRITING (GUIDED)/ APPLICATION WRITING (Que. 67)	6
	21	EMAIL WRITING/ REPORT WRITING (Que. 68)	5

Note: The passages/sentences for testing editing, language functions and vocabulary should not be taken directly from the textbook.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

કક્ષા-12 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) (002) (સામાન્ય પ્રવાહ) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહૃદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સપદ્ધ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુભાગ/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	18	28	20	24	10	100
પ્રતિશત %	18 %	28 %	20 %	24 %	10 %	100 %

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ અંક
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્ન	30	30
2.	અતિ સંક્ષિપ્ત ઉત્તરીય પ્રશ્ન (VSA)	06	06
3.	સંક્ષિપ્ત ઉત્તરીય પ્રશ્ન (SA-1)	11	22
4.	સંક્ષિપ્ત ઉત્તરીય પ્રશ્ન (SA-2)	02	06
5.	દીર્ઘ ઉત્તરીય પ્રશ્ન (LA)	05	26
6.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	10
	કુલ	55	100

વિભાગ અનુસાર ભારાંક :

ક્રમ	વિભાગ	ગુણાંકન
1.	ગદ્ય વિભાગ	30
2.	પદ્ય વિભાગ	30
3.	વ્યાકરણ	20
4.	અપઠિત અર્થબોધ એવં લેખન	20
	કુલ	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વ્યાકરણ કે અનુસાર ભારાંક :

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	સંધિ-વિચ્છેદ	02
2.	તત્ત્વસમ્રાપ	02
3.	ઉપસર્ગ-પ્રત્યય	02
4.	સમાસભેદ	02
5.	શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ	02
6.	મુહાવરે	04
7.	છન્દ - દોહા, સોરઠા, ચૌપાઇ, સવૈયા ઓર કવિત અભ્યાસ ક્રમ મેં હોયાં।	02
8.	અલંકાર - અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, વક્રોક્તિ, ઉપમા, રૂપક, ઉત્ત્રેક્ષા, સંદેશ, ભાંતિમાન, માનવીકરણ ભી અભ્યાસક્રમ મેં હોયાં।	04
કુલ		20

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

કક્ષા-12 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) (002) (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 100

વિભાગ-A

[30]

- વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્નોને કે ઉત્તર દીજાએ | 1,2,3,4,5 [05]
  - જોડે મિલાડ્યાએ | 6,7,8,9,10 [05]
  - એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજાએ | 11,12,13 [03]
  - દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર દીજાએ | 14,15,16 [06]
  - પંદ્રહ -બીસ વાક્યો મેં ઉત્તર દીજાએ | 17 અથવા 17 (દો મેં સે કોઈ એક) [05]
  - ગદ્યાંશ કી સસંદર્ભ વ્યાખ્યા કીજાએ : 18 અથવા 18 (દો મેં સે કોઈ એક) [06]
- આરોહ ભાગ-2
વિતાન ભાગ - 2

વિભાગ-B

[30]

- વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્નોને કે ઉત્તર દીજાએ | 19, 20, 21, 22, 23 [05]
- જોડે મિલાડ્યાએ | 24, 25, 26, 27, 28 [05]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજાએ | 29, 30 [03]
- દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર દીજાએ | 31, 32, 33 [06]
- પંદ્રહ -બીસ વાક્યો મેં ઉત્તર દીજાએ | 34 અથવા 34 (દો મેં સે કોઈ એક) [05]
- ગદ્યાંશ કી સસંદર્ભ વ્યાખ્યા કીજાએ : 35, 36, 37 (તીન મેં સે કોઈ દો) [06]

વિભાગ-C વ્યાકરણ

[20]

- સંધિ-વિચ્છેદ કીજાએ | 38, 39 [02]
- તત્ત્વમ રૂપ લિખાએ | 40, 41 [02]
- ઉપર્સર્ગ યા પ્રત્યય અલગ કીજાએ | 42, 43 [02]
- સામાસિક શબ્દોની વિગ્રહ કરકે સમાસ કા નામ લિએ | 44, 45 [02]
- શબ્દ સમૂહ કે લિએ એક શબ્દ લિખાએ | 46, 47 [02]
- મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય પ્રયોગ કીજાએ | 48, 49 [04]
- ઉદાહરણ સહિત છન્દ કી પરિભાષા લિખાએ | 50 [02]
- ઉદાહરણ સહિત અલંકાર કી પરિભાષા લિખાએ | 51, 52 [04]

વિભાગ-D

[20]

- અપઠિત ગદ્યાંશ કા એક તિહાઈ મેં સારલેખન ઔર ઉચિત શીર્ષક ભી દીજાએ | 53 [05]
- નિબંધ લેખન 300 શબ્દોની લિખાએ | 54 (અ, બ, ક, ડ) [10]
- અપઠિત કાવ્યાંશ કા ભાવાર્થ લિખાએ | 55 [05]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

કક્ષા-12 હિન્દી - 009 (દ્વિતીય ભાષા) (સામાન્ય પ્રવાહ) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહૃદ હાઈ/ઉદ્યોગને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સપદ્ધ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુભાગ/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	19	31	25	15	10	100
પ્રતિશત %	19 %	31 %	25 %	15 %	10 %	100 %

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ અંક
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્ન (O)	30	30
2.	અતિ સંક્ષિપ્ત ઉત્તરાય પ્રશ્ન (VSA)	19	19
3.	સંક્ષિપ્ત ઉત્તરાય પ્રશ્ન (SA)	12	16
4.	દીર્ઘ ઉત્તરાય પ્રશ્ન (LA)	05	25
5.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	10
કુલ		67	100

વિભાગ અનુસાર ભારાંક :

ક્રમ	વિભાગ	ગુણાંકન
1.	A - ગદ્ય વિભાગ	25
2.	B - પદ્ય વિભાગ	25
3.	C - વ્યાકરણ ઔર પ્રયોજન મૂલક હિન્દી	20
4.	D - અર્થગ્રહણ	15
5.	E - લેખન	15
કુલ		100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે
કક્ષા-12 હિન્દી - 009 (દ્વિતીય ભાષા) (સામાન્ય પ્રવાહ)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 100

વિભાગ-A (ગદ્ય વિભાગ)

[25]

- બહુ વિકલ્પવાળે આઠ પ્રશ્ન પૂછીએ । [08]
- યોગ્ય જોડા મિલાને કે લિએ દો પ્રશ્ન પૂછીએ । [02]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજિએ એસે ચાર પ્રશ્ન પૂછીએ । [04]
- દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર દીજિએ, એસે પાંચ પ્રશ્ન પૂછીએ । ઉનમેંથી તીન પ્રશ્નોને કે ઉત્તર વિદ્યાર્થી દેગા । [06]
- સાત-આઠ વાક્યો મેં ઉત્તર દીજિએ, એસે દો પ્રશ્ન પૂછીએ ઉનમેંથી કિસી એક કા ઉત્તર વિદ્યાર્થી દેગા । [05]

વિભાગ-B (પદ્ય વિભાગ)

[25]

- બહુ વિકલ્પ વાળે આઠ પ્રશ્ન પૂછીએ । [08]
- યોગ્ય જોડા મિલાને કે લિએ દો પ્રશ્ન પૂછીએ । [02]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજિએ એસે ચાર પ્રશ્ન પૂછીએ । [04]
- દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર દીજિએ એસે પાંચ પ્રશ્ન પૂછીએ ઉનમેંથી કિન્હીં તીન કે ઉત્તર માગિએ । [06]
- સાત-આઠ વાક્યો મેં ઉત્તર દીજિએ, એસે દો પ્રશ્ન પૂછીએ ઉનમેંથી કિસી એક કા ઉત્તર માગિએ । [05]

વિભાગ-C (વ્યાકરણ ઔર પ્રયોજન મૂલક હિન્દી)

[20]

- દો શબ્દ સમાનાર્થી કે લિએ પૂછીએ । [02]
- દો શબ્દ વિલોમ કે લિએ પૂછીએ । [02]
- દો શબ્દ તત્ત્વમાં રૂપ લિખને હેતુ પૂછીએ । [02]
- દો શબ્દ પ્રત્યય યા ઉપસર્ગ શબ્દ સે અલગ કરને કે લિએ પૂછીએ । [02]
- શબ્દ સમૂહ કે લિએ એક શબ્દ હેતુ દો પ્રશ્ન પૂછીએ । [02]
- અશુદ્ધ વાક્ય કો શુદ્ધ કરને કે લિએ એક પ્રશ્ન પૂછીએ । [01]
- કહાવત કા અર્થ લિખને કે લિએ એક પ્રશ્ન પૂછીએ । [01]
- દો મુહાવરે અર્થ લિખકર વાક્ય પ્રયોગ કરને કે લિએ પૂછીએ । [04]
- ‘પ્રયોજન મૂલક હિન્દી’ મેં સે ચાર પ્રશ્ન પૂછીએ, જિનકે ઉત્તર એક-દો વાક્ય મેં હોયાં । [04]

વિભાગ-D (અર્થગ્રહણ)

[15]

- પાઠ્યપુસ્તક આધારિત એક પદ્યાંશ સસંદર્ભ વ્યાખ્યા લિખને કે લિએ પૂછીએ । [05]
- એક અપઠિત ગદ્યાંશ એક તિહાઈ ભાગ કે સારાંશ લિખકર ઉચ્ચિત શીર્ષક લિખને કે લિએ દીજિએ । [05]
- એક અપઠિત ગદ્યાંશ દીજિએ ઔર ઉસ પર આધારિત પાંચ પ્રશ્ન પૂછીએ । [05]

વિભાગ-E (લેખન)

[15]

- રૂપરેખા આધારિત એક કહાની લિખને કે લિએ દીજિએ ઔર ઉસકા શીર્ષક ભી પૂછીએ । [05]
- કિસી એક વિષય પર લગભગ ૨૫૦ શબ્દોનું નિબંધ પૂછીએ, ઉસકે વિકલ્પ મેં દો અતિરિક્ત નિબંધ દીજિએ । [10]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : સંસ્કૃત (129) (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટરને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની ધૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	30	35	20	11	04	100
ટકા %	30 %	35 %	20 %	11 %	04 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	20	20
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	10	10
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	09	16
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	08	18
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	12	36
કુલ		59	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1	વિભાગ-A પદ્ધતિ	20
2.	વિભાગ-B ગાંધી	20
3.	વિભાગ-C ગાંધી-પદ્ધતિ (મિશ્ર)	20
4.	વિભાગ-D ગાંધી-પદ્ધતિ (અપાઠિત)	20
5.	વિભાગ-E સંસ્કૃત સાહિત્ય પરિચય, ન્યાય પરિચય, અલંકાર પરિચય, છંદ પરિચય	20
કુલ		100

* પ્રકરણ-2 માંથી જ શ્લોકપૂર્તિનો પ્રશ્ન પૂછવો એવું નિયત કરેલ છે.

* પ્રકરણ-8 માંથી જ અર્થવિસ્તારનો પ્રશ્ન પૂછવો એવું નિયત કરેલ છે.

* પ્રશ્નક્રમાંક-25 (ગાંધીશ્રીરાહેણી-પઠિત) માટે પ્રકરણ-11, 15, 16 માંથી જ પૂછવું એવું નિયત કરેલ છે.

* પ્રશ્નક્રમાંક-32 માટે નાટ્યાંશ પાઠ -13, 14, 18, 20 માંથી જ પૂછવું એવું નિયત કરેલ છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : સંસ્કૃત (129) (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 100

પ્રકરણ / વિભાગ અનુસાર ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	વેदામૃતમ्	03
2.	સ્મृતિરસસુધા	05
3.	સન્તિ મે ગુરુવો રાજન्	03
4.	સञ્જુહુધીહ પાવકમ्	03
5.	યક્ષ-યુધિષ્ઠિરસંવાદ:	03
6.	પ્રણમામિ મુદ્રા	04
7.	સુભાषિતમધુબિન્દવઃ	06
8.	જ્ઞેયં રૂપં તદેવ મે	04
9.	કિં વैદ્યેન પ્રયોજનમ्	05
10.	અન્યોક્તયઃ	05
11.	દ દ દ ઇતિ	04
12.	કઙ્કણસ્ય તુ લોભેન	04
13.	અનપરાદ્બા અત્રભવતી	04

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
14.	વિવાહસંસ્કારઃ	05
15.	નમો મહર્ષ્યે નિત્યમ्	05
16.	પુત્રલિકાપરીક્ષા	03
17.	આશ્રમવર્ણનમ्	02
18.	પરિતુષ્ટ યાસ્યતિ	02
19.	પુસ્તકસ્ય આત્મવૃત્તાન્તઃ	04
20.	મુદ્રા નામ ધનં પ્રોક્તતમ्	02
●	અભ્યાસ-1 ન્યાય પરિચય	04
●	અભ્યાસ-2 અલંકાર પરિચય	02
●	અભ્યાસ-3 છંદ પરિચય	02
●	સંસ્કૃત સાહિત્ય પરિચય	12
●	અપઠિતમ्	04
	કુલ ગુણ	100

નોંધ : અપઠિતનો પ્રશ્ન વિદ્યાર્થીઓની વયક્ષાને ધ્યાનમાં રાખી ગાંધી ગાંધીનગર સમીક્ષા પસંદ કરવી.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2021-22 માટે

ધોરણ-12 : સંસ્કૃત (129) (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે. દરેક વિભાગ વીસ (20) ગુણનો છે.
(2) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A

- અધોલિખિતાનાં પદ્ધાનામ् અનુવાદ કરું। (કયોશ્ચિત् દ્વયોः) [08]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 1
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 2
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 3
- અધોલિખિતસ્ય સંસ્કૃત પ્રશ્નસ્ય ઉત્તરં સંસ્કૃતે દીયન્તામ्। [02]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 4
અથવા
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 4
- અધોલિખિતાનાં શબ્દાનામ् ઉપરિ વિવરણાત્મકાં ટિપ્પણી લિખત। [02]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 5
અથવા
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 5
- પદ્ધાસ્ય પૂર્તિ કરું। [03]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 6
અથવા
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 6
- અધોલિખિતાનાં પ્રશ્નાનાં વિકલ્પેભ્યઃ ઉચિતં વિકલ્પં ચિત્વા ઉત્તરં લિખત। [05]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 7
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 8
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 9
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 10
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 11

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વિભાગ-B

- અધોલિખિતસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદ કુરુત । (કયોશ્ચિત् દ્વયોઃ) [08]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 12
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 13
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 14
- અધોલિખિતસ્ય પ્રશ્નસ્ય સંસ્કૃત ભાષાયામ् ઉત્તરં લિખત । [02]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 15
અથવા
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 15
- વિવરણાત્મિકાં ટિપ્પણી લિખત । [02]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 16
અથવા
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 16
- અધોદત્તાનાં રિક્ટસ્થાનાનાં પૂર્તિ કુરુત । [03]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 17
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 18
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 19
- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં વિકલ્પેભ્યઃ ઉચિતં વિકલ્પં ચિત્વા ઉત્તરં લિખત । [05]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 20
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 21
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 22
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 23
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 24

વિભાગ-C

- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા સંસ્કૃત પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃત ભાષાયાં લિખત । [04]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 25 (A)
(B)
(C)
(D)
- સમીક્ષાત્મિકાં ટિપ્પણી લિખત । (કયોશ્ચિત् દ્વયોઃ) [06]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 26
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 27
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 28

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- અધોદત્તં સસંદર્ભ સ્પષ્ટીકરણ કુરુત | (કયોશ્ચિત દ્વયો:) [06]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 29
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 30
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 31
- અધોદત્તં વાક્ય કઃ વદતિ ઇતિ ચિત્તવા લિખત | [04]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 32 (A)
(B)
(C)
(D)

વિભાગ-D

- અધોલિખિતં અનુચ્છેદં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃત ભાષાયાં લિખત | [04]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 33 (A)
(B)
(C)
(D)
- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં ગુર્જરભાષાયામ् ઉત્તરાણિ લિખત | (કેષાંશ્ચિત્ત ત્રયાળામ्) [06]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 34
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 35
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 36
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 37
- અર્થવિસ્તાર કુરુત | [03]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 38
અથવા
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 38
- અધોદત્તાનાં રિક્ટસ્થાનાનાં પૂર્તિ કુરુત | [03]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 39
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 40
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 41
- અધોદત્તાનું શ્લોકાંશાનું યોજયત | [04]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 42
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 43
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 44
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 45

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વિભાગ-E

● परिचयात्मिकાં ટિપ્પણી લિખત (કયોશ્ચિત् દ્વયોः)	[08]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 46	
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 47	
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 48	
● ન્યાય સ્પષ્ટ કુરુત	[02]
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 49	
અથવા	
પ્રશ્ન ક્રમાંક : 49	
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 50	ન્યાય વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 51	ન્યાય વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 52	છન્દ વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 53	છન્દ વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 54	અલંકાર વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 55	અલંકાર વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 56	શાસ્ત્રીયકૃતિ અન્તર્ગતઃ આયુર્વેદ વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 57	શાસ્ત્રીયકૃતિ અન્તર્ગતઃ આયુર્વેદ વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 58	શાસ્ત્રીયકૃતિ અન્તર્ગતઃ આયુર્વેદ વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]
● પ્રશ્ન ક્રમાંક : 59	શાસ્ત્રીયકૃતિ અન્તર્ગતઃ ખગોલશાસ્ત્ર વિષયકः વैકલ્પિક પ્રશ્નः [01]